

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LV. Ч. 54. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, п'ятниця, 7-го березня 1947.

No. 54. JERSEY CITY and NEW YORK, Friday, March 7, 1947.

VOL. LV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛІТЧ. ДЕРЖ. АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗАКОРДОНОМ

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE U. S. of AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

УРЯД ПЛАНУЄ ПРИЗНАТИ ГАВАІ ОКРЕМИМ СТЕЙТОМ

Секретар внутрішніх справ, А. Дж. Круг, повернувши з інспекційної подорожі по Тихому океані, заявив перед кореспондентами, що острови Гаваї дійшли вже до такого ступня розвитку, що їх можна переміняти на стейт. З цим предявленням він хоче явитися перед комісією прилюдних земель в палаті. Він висловив погляд, що Гаваї, коли стануть стейтом, допоможуть завести демократію в Японії. Такий погляд, як каже Круг, підтримує теж ген. Доглес Мек Артур, теперішній військовий адміністратор у Японії, з яким Круг відбув конференцію. Ген. Мек Артур теж сказав Кругові, що Японія в майбутності може стати забором „проти таких форм правління, яких ми не хочемо мати”. Цей вислів пояснюють собі у Вашингтоні, як натяк на комуністичну форму правління. Круг теж підтвердив своє переконання, що адміністрація на Тихоокеанських островах повинна перейти в цивільні руки.

СЕНАТ ЗА ЦІЛКОВИТЕ ПОКІНЧЕННЯ КОНТРОЛІ ЦІН

Сенат заявився 58 голосами проти 29, щоб з днем 30 червня скасувати решту контролю над цінами і зліквідувати Бюро Адміністрації Цін. На приспінення ліквідації Бюро впливає нестача фондів для його існування після 30 квітня.

Економісти з трьох важливих федеральних агентств висловлюють погляд, що нема як надіятися знизити ціни на продукти перед літом. Навпаки, ціни на деякі продукти можуть зрости і щойно опісля почнуть падати. Знижка цін залежить багато від покінчення весняних переговорів між робітниками та роботодавцями над новими контрактами, твердять економісти, котрих імен не згадано.

ПАСИВАЄ КОНГРЕСОВУ КОМІСІЮ ПРАЦІ НЕКОМПЕТЕНТНОЮ

Ван А. Битнер, директор організації Конгресу Промислових Організацій, склав свідчення як знавець робітничих справ перед комісією праці в палаті. Він закинув членам комісії, що вони не надаються до укладання нових робітничих законів і тому „було б чудесно для Злучених Держав, коли б так конгрес збирався на наради що десять літ”. Коли зійшла мова на комуністів у робітничих юніях, запитався Битнер членів комісії, що з ними зробити. На це відповів конгресмен Кертен, що вони, як комуністи, повинні йти до Росії. Битнер заявив, що це неможливе, бо вони є громадяни, одначе можливе є усунути їх з юнії і він це тепер робить.

АКЦІЯ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКИХ ЗАТІЙ

За звідомленнями правного дорадника при Цивільній Службі у Вашингтоні, Лоренса Малоя, президент Труман має незабаром передати конгресові доручення, як поступати з нелояльними урядовцями й службовиками. — Комісія Неамериканських Діян у палаті переводить слідство над затіями адвоката Леона Джосефсона з Трентону, Н. Дж., котрого вважають за найбільш небезпечного комуніста після Гергарда Айснера. Йому закидають, що він був у змові разом з Айснером. Розглядають теж діяльність Самуела Липцева, співробітника жидівського комуністичного щоденника „Морген Фрайгайт” у Нью-Йорку. Їм усім закидають співпрацю з цю групою комуністів, що переводила шпигунство при допомозі урядовців з советської амбасди в Канаді. — Праві відділи Юнії приналежних до С.К.О. в околиці Нью-Йорку збиралися на нараду для створення постійної організації для поборювання комунізму в юніях.

НЕ ДОПУСТИЛИ НІРАДО ПРЕСОВОЇ ГАЛЕРІЇ В КОНГРЕСІ

Комітет вашингтонських кореспондентів відкинув 4 голосами проти 1 аплікацію Луїса Р. Лотієра, кореспондента нігередського щоденника „Ді Атланта Дейлі Ворлд”, щоб йому призначили право бувати на пресовій галерії в конгресі. Лотієрові закидають, що він не сповняє обов'язку кореспондента для своєї газети, а пише звіти для чотирьох тижневиків.

ЕКСПЕДИЦІЯ БІРДА ВЕРТАЄТЬСЯ ДОМІВ

Західна група американської виправи під проводом адмірала Бірда до південного бігуна покінчила свою працю і вийшла зі своєї бази. Це є остання частина виправи, яка творила разом з іншими частинами найбільше доєї знану експедицію до Антарктиди.

ВИКИНЕНИЙ ЧЛЕН ПІКЕТУЄ ЮНІО

Михайло Урик, суперінтендент у великій мешкальній будинку у Бронксі, передмісті Нью-Йорку, привіз свою хатну обстановку перед квартирою юнії послугачів і почав ходити по хідняку з таблицею, з протестом проти несправедливості, виключення його з юнії і позбавлення праці.

Президент Труман покінчив відвідини в Мексику, остерігає перед руїною цивілізації

У третій день своїх урядових відвідин у Мексику президент Гері С. Труман оглянув рештки найстаршої цивілізації на американському континенті, а це руїни пірамід і святищ племені Толтеків, яке колись жило в теперішній Мексику і відзначалося воєвничим характером. Президент так був задуманий у цих руїнах, що закликав: „Якщо не буде в нас світового миру, ми станемо теж такою пустелею з руїнами. Ми не хочемо бути лише переходною цивілізацією ні велика держава Мексика ні Злучені Держави”. По цим сказав Труман, що він і президент Мексика Мігель Алеман обдумують способи для збереження миру. — Після закінчення відвідин у Мексику президент виїхав в четвер, 6. березня до Злучених Держав.

МАРШАЛ СУМНІВАЄТЬСЯ В МОЖЛИВІСТЬ СКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ

У розмові з кореспондентами перед своїм виїздом з Вашингтону на конференцію до Москви, секретар стейту Джордж С. Маршал сказав, що він вірить в можливість написання мирного договору для Австрії, але сумнівається, чи буде складений тепер договір для Німеччини. Одначе він заявив, що „ми почуваємося до великої відповідальності за мир перед американським народом”. Його головний поїтник, Джон Фостер Долес, виїхав окремим літаком.

Маршал перед самим своїм виїздом вислав протест до советського уряду проти виїзду вантажів у справу „Вільного уряду” на Угорщині. Копії цього протесту вислали до британського уряду і до Альянської Контрольної Комісії в Будапешті.

АМБАСАДОР ЛЕЙН ПРО АМЕРИКАНСЬКИХ В'ЯЗНІВ У ПОЛЬЩІ

Артур Біліс Лейн, американський амбасадор до Варшави, повернувшись щойно з свого посту. Він сказав кореспондентам, що польський уряд тримає по в'язницях сотні американських громадян і з них лише одного м'яг амбасадор відвідає. Лейн potwierдив вісті, що він уже не вернеться на своє становище, одначе заперечив, ніче б Злучені Держави мали намір зірвати взаємини з польським урядом. Він сказав теж, що Польща ще не пропала і треба надіятися, що польську справу можна буде налагодити.

ГРЕЦЬКА АМБАСАДА НЕ МАЄ ФОНДІВ

Грецькі дипломати у Вашингтоні, напружуючи всі свої сили для отримання фінансової допомоги для свого краю, самі опинилися без засобів до життя. У грецькій амбасаді урядові не дістали платні за лютий і тому не можуть переводити звичайних дипломатичних розмов при перекусі і напінках.

Нью Йорк Таймс: турботи Росії в Україні; західна цивілізація, націоналізм і сепаратизм

Нью Йорк, 6. березня. — „Нью Йорк Таймс” в сьогоднішньому виданні і у зв'язку з призначенням Кагановича генеральним секретарем ЦК ВКП(б) у місті Хрустова, приносить велику редакційну статтю, в якій читаємо: Висилка Лазаря М. Кагановича, Сталінового шуріна і мужа правої руки в „незалежну” Україну з метою „скріптити партію і советську роботу” являється непомилним доказом, що Росія має теж свої після-воєнні турботи. Як перший, секретар Центрального Комітету Комуністичної партії в Україні Каганович буде справжнім володарем країни. Хоча він вродився в Україні і буде одним з нечисленних українців на найвищому пості дома, це є неправдоподібно, аби Сталін вислав туди свого „залізного комсара”, якщо він не бачив потреби на ці тверді заходи.

„Україна, територія більша від Німеччини з якими 40,000,000 населення, була місцем турбот Росії за царів і комсарів. Українці, як спадкоємці Південної Русі, що перейняла західну цивілізацію від Візантії і самі зі зором завжди зверненням на Захід, ніколи не визнавали завоювання їх „велико-росами”, чи москвінами. Не зважаючи на всі намагання русифікації, вони довго зберегли і окремішню національність і сепаратистичний рух. В роках 1917-18 вони створили свою власну незалежну республіку, яка, одначе, залямалася в конфлікті між Росією, Німеччиною і Польщею та з різних причин в російській громадянській війні. Вони продовжували зберігати сильний націоналістичний рух, головую в бувший польський Галичині зі Львовом, як центром, що викликало на них „пацифікаційні” виправи „маршала” Пласудського, які в тому часі потрясли світм своєю брутальністю. Вони були готові співпрацювати з Гітлером проти Москви під час його інвазії, аж доки не переконалися, що Гітлер не приніс визволення, а тільки нове поневолення.

Тому, це не є нічим новим, що советський режим продовжує мати турботи з „буржуазно-націоналістичними концепціями” в Україні. А тому що українці, після самих росіян, є найбільшим слов'янським народом, їх не можна закидувати так просто, або так звичайно собі заслати, як це зроблено з татарами кримської республіки, мешканцями інгушко-чеченської республіки чи балтійськими народами. Сьогодні український націоналізм розпалюється ще більше вислідом зростаючого голоду, що повстав через посуху в останньому році, але якого теж росіяни загострили магазинуванням збіжжя.

Згідно з офіційним повідомленням з останнього серпня, в тому часі в Україні вже було вичищено половину головних партійних робітників. Але ані це, ані надання титулярної „незалежності” не здобуло українців. Їхні надії на справжню незалежність є слабі, як довго советський режим є закріплений та може безкарно накладати тягарі далеко більші, чим будьяка демократія. Але український сепаратизм є слабший в позирно монолітній структурі Росії і він може стати серйозним фактором у випадку, якщо Росія сама знайде перетинулася назовні”.

Це є коментар передової американської газети до подій в Україні. Проте, теперішню „незалежність” України там теж являється тільки в знаках наведення, а цілість свідчить, що Україна теж в понятті американців перестала бути „внутрішньою проблемою” Советського Союзу. Вирішне вказання на національну окремішність, на західну цивілізацію, незнання російської окупції та на постійний зріст самостійницьких змагань українського народу завертує газету натяком, що на випадок перетягнення Росією струни назовні, Україна може стати серйозною проблемою і, очевидно, не тільки російською.

* МОСКВИ НЕ ПОДОБАЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКО-КАНАДСЬКА СПІВПРАЦЯ

Москва, 5. березня. Московська „Правда” висловлює своє велике невдоволення з американсько-канадської військової співпраці. В американсько-канадському договорі взаємної безпеки Москва додає надії „незаконний американсько-британський військовий союз”, зглядаю нову форму „союзу”, яка „перелачує військові зобов'язання, що не є зобов'язаннями” та яка має всілякі таємні клявузі, що їх не можна перевірити. Згаданий договір — по думці „Правди” — включає багату Канаду цілком в американський господарський потенціал. Цим договором, пише „Правда”, прикривається британсько-американський військовий союз, зв'язаний з американською „арктичною проблемою”.

ГЕН. БУЛГАНІН ІМЕНОВАНИЙ ЗАСТУПНИКОМ ПРЕМ'ЄРА СССР

Лондон, 5. березня. (АП). — Московське радіо сьогодні повідомило, що ген. Ніколай А. Булганін, призначений перед кількома днями міністром збройних сил Советського Союзу на місці Сталіна, був з черги іменований заступником голови Ради Міністрів СССР. В цьому самому повідомленні говориться, що шеф штабу советських збройних сил маршал А. П. Васілевський був іменований першим заступником міністра збройних сил СССР.

СОВЕТИ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО ПЛАНУ КОНТРОЛІ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ

Лейк Саксес, Н. Й., 5. березня. — Сьогодні на засіданні Ради Безпеки О. Д. советський представник А. Громико знова виступив проти американського плану контролю атомової енергії, закидаючи йому, що він звернений проти суверенності інших країн. Критикуючи американський план Бернарда Барука як „недостаточний” і загрозливий для суверенності інших країн, Громико говорив: „Тільки люди, які втратили відчуття дійсності, можуть вірити, що такий план може бути прийнятий”. В своїх нових твердженнях советський представник виявив ще більшу безкомпромісовість, як в дотеперішніх.

АНГЛІЙСЬКА ДУМКА ПРО РОСІЮ: ПОРУШНИК МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ

Лондон, 5. березня. — Советський Союз і його уряд були сьогодні предметом гострих атак в британському парламенті. В палаті Лордів лорд Вансітат обвинувачував советський уряд в „злій вірі”, закидаючи йому свідоме порушення міжнародних договорів. Ятська умова — говорив він — „була натягнена однобічно”, Потсдамський договір „був справді порушений”, а Атлантичний Чартер був „піваний на шматки”. Він згадав теж інші договори, головні з Іраном, що були порушені советським урядом. Окрему увагу віддано справам Польщі.

ЧЕСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР ПРИЯЗНІ

Варшава, 5. березня. — Польське міністерство закордонних справ сьогодні повідомило, що в неділю, 9-го березня, отже в навічере Московської конференції, буде підписаний у Варшаві чесько-польський договір приязні та взаємної допомоги. В договорі нормується теж справу чесько-польського кордону. В дипломатичних колах вважається, що цей договір є черговим заходом Москви, щоб потіти на конференції Ради закордонних міністрів представити „одностайний слов'янський блок”.

СПРАВА ПАЛЕСТИНИ В О. Д.

Лейк Саксес, Н. Й., 5. березня. — На пропозицію генерального секретаря О. Д. Трігва Лі в справі створення окремої Комісії О. Д., яка прослідиле б справу Палестини та предложила її на найближчій оцінній сесії Загальному Зібранню О. Д., чотири великодержави: Британія, Росія, Франція та Китай принципово погодилися. Тільки Злучені Держави ще не дали своєї згоди. Це виявляється важливістю уваги, яку американський департамент стейту віддає зараз у своїх рішеннях про свою майбутню політику в Середземноморських країнах.

РЕДУКЦІЯ БРИТАНСЬКОЇ ФЛОТИ

Лондон, 5. березня. — Після зменшення майже і більше як на половину британських повітряних та сухопутних збройних сил, сьогодні повідомляється теж про редукцію флоти на 191,000 офіцерів і матросів в 1947-48 рр., в порівнянні з 299,000 в рр. 1946-47. Загальний британський бюджет на всі роди збройних сил на рік 1947-48 вносить 798,700,000 фунтів стерлінгів.

ВАРШАВА КРИТИКУЄ ГУВЕРА

Варшава, 5. березня. — Речник варшавського міністерства закордонних справ ген. Грош висловив сьогодні „здивовання” польського уряду з приводу звідомлення Герберта Гувера в справі Німеччини. Грош твердив, що звідомлення Гувера, мовляв харчове положення в Німеччині є найважче в цілій Європі, не відповідає правді, бо в Румунії воно ще гірніше.

РАМАДІЄ ОБІЦЯЄ РІВНОВАГУ БУДЖЕТУ

Париж, 5. березня. — Французький прем'єр Рамадіє пообіцяв сьогодні в парламенті, що уряд докладе усіх зусиль, щоб зрівноважити бюджет країни, або він „не буде прем'єром”.

ТРАДИЦІЙНИЙ ЯРМАРОК В ЛЯЙПЦІГУ

Ляйпціг, 5. березня. — В зруйнованому німецькому місті Ляйпціг, у советській окупаційній зоні, відбувається традиційний ярмарок.

ЗМІНА НА СТАНОВИЩІ ВИСОКОГО КОМСАРА ІНДО-КИТАЮ

Париж, 5. березня. — Французький уряд апробував сьогодні призначення Еміля Боллерта Високим Комсаром Франції в Індокитаю на місце віцеадмірала Жоржа Тієррі д'Аргентіє.

ЗУПИНИЛИ КОМУНІСТИЧНИЙ НАСТУП В МАНДЖУРІЇ

Чунгчунг, Манджурія, 5. березня. — Офіційно повідомляють, що урядові війська зупинили комуністичний наступ на столицю Манджурії, відкидаючи комуністів до лінії горішнього бігу ріки Сунгарі, звідкіля наступ почався.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-5582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закономом:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (з англійською Частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПРОБЛЕМАТИКА НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ

Надійшло з української скитальщини в Європі письмо, яке пробує звернути увагу американських українців на потребу "розв'язати проблематику нової української еміграції". В письмі відзначається, що не видно "основного роз'яснення цієї справи" в американській чи канадській українській пресі, ні нема цього на зіздах чи нарадах різних Комітетів чи Конгресів.

Заввага ця цілком правдива, бо так дійсно виглядає, як тільки брати під увагу це, що пишеться в часописах, чи що передається про різні наради Українського Конгресового Комітету чи З. У. А. Допомогового Комітету. В дійсності воно так не є, бо на різних нарадах обговорювано уже не раз про це, що тісно зв'язані з "проблематикою нової української еміграції". Ми теж уважно прислухувалися голосам, що надходили з скитальщини на цю тему, різним проектам і задумам, які в теорії звучали дуже гарно, але практично оказувалися нездійсними, бо здійснити їх нема сили ні в скитальників, ні в нас, на яких вони хотіли б опертись.

Свідомо частина американських українців бажала і далі бажав з цілого серця допомогти українським скитальникам в Європі. Однак вона здавала собі вже у самих початках добре справу з цього, що вона не може дати великої допомоги. Зорганізованою громадською організацією за найважливішу допомогу: за ратування життя українських скитальників, за оборону їх честі, їх доброго імені. Не забуваймо, що в часі, коли американські українці обороняли скитальників в Європі, то вони були першими того роду американськими оборонцями скитальників. Тоді не було ніяких заяв з боку урядових чинників, ні навіть не було визначних американських голосів, що брали б в оборону скитальників, що домагалися би для них права азилу і противились видачі їх Советам. Тоді Совети та їхній Рошійен Вор, Реліф були тут усюди горою. Тому, коли буде врятоване життя українських скитальників, то в цьому є вправді скромна, але довга, послідовна і завзята праця американських українців. Коли ж дістануться ще до Злучених Держав тисячі українських скитальників, то це теж завдяки тій постійній кампанії, яку тут ведемо, а яка виявляє американським українцям трагічну долю великої та патріотичної частини українського народу. Завдяки цій кампанії американські українці вже вислали скитальникам як не десятки тисяч афідевітів, то певно тисячі, бо про це останнє то вже самі знаємо. Американські українці теж свідомі цього, що їм прийде пограти довго тим скитальникам, які не зможуть видістатися з Європи, українським ученим, сиротам і т. п. Це є те, що стоїть і стоятиме довго перед ними і що треба буде їм обов'язково виконати. Інше, включно з різними проектами фінансування переселення, банками, закладаннями для цієї цілі і т. п. — є нездійсниме в очах кожного, хто хоч трохи визнається на цьому, що американські українці можуть виконати, а що ні.

Демократизація юнії

Післявоєнний рух серед робітників, щоб позбутися комуністів у своїх юніях, має свою глибину підставу. Це не лише страх, що комуністи підуть на службу Советам на випадок якогось політичного замішання, але це просто оборона особистої свободи організованих робітників. От характеристична новинка:

"Гарисбург, Па. (Телеграма Асоційтед Прес, з 3. березня). Джордж Медрик, директор юнії сталевих робітників, приналежної до Конгресу Промислових Організацій, виявив, що суспендовано за "диктаторське наставлення" 18 урядовців відділу ч. 1688, складеного з робітників, що працюють у фабриці в Стилтон, якої власником є Бетлегем Стіл Компані. Між суспендованими є урядовці місцевого відділу, загальний комітет жалоб і тротісис. Медрик не назвав суспендованих по імені".

Звісна справа відділу юнії електричних робітників у Бриджпорт, у стейті Конетикат, де виключили з відділу всіх членів-комуністів. Таке саме явище слідє в інших юніях та відділах. Всюди проганяють комуністів за те, що вони посягають по уряд, а добившись влади, заводять диктаторську систему.

Під час війни члени потурали такому напрямкові, думаючи, що треба було резигнувати з частини своєї свободи для припідняття воєнної продукції. Мало хто тоді розбирав, що комуністи нагнали за припідняття продукції не так для допомоги Америці, як радше для допомоги Советам, які діставали матеріали з Америки. Комуністи вживали тоді патріотичних американських закликів, які були на часі, маючи на увазі тільки ратунок Советів. Та тепер війни нема й тому треба розпочати акцію за повернення демократичного, тобто американського ладу в юніях і збереження свободи поодиноких членів.

На диктатуру в юніях треба звертати увагу з різних причин, теж тоді, коли ця диктатура не є ділом комуністів. Зрештою це було б навіть несправедливим перебільшенням твердити, що в кожній американській юнії диктується комуністи. Крім цього диктатура це не лише зло з точки зору, головне в початках юнійного руху. Майже кожна юнія повставала дорогою змови робітників для оборони своїх інтересів і своїх прав перед визиском підприємців. Лише солідарна поведінка організованого робітництва могла довести до таких успіхів, якими робітництво в Америці тепер величається. Однак з хвилиною, коли заведено робітничі закони, коли встановлено законом мінімальну робітничу зарплату, коли узаконнені переговори

робітничих представників іменем цілої організації за поправою платні й за інші домагання — диктатура в юніях повинна відпасти. Коли нема небезпеки, то не потрібні виняткові заходи.

Не сама диктатура в юніях є лихом, а несправедливість такої диктатури і надужиття. Не місце тут вичисляти надужиття деяких юнійних провідників, про які час до часу згадують прилюдно в пресі. Це знала справа кожному, що має до діла з юніями. Буває, що самотою юнійних босів робить не безвартісними самі юнії. Попри колишнього "боса" в фабриці юнійний робітник дістає ще "боса" в юнії, отже приходять два "боси" або й більше на місце одного.

Крім надужиття юнійних босів є ще інші домагання в юніях, над якими час призадуматися. В засади юнія існує для оборони прав робітників і для охорони чи там для придбання праці. Треба розуміти, що функціонування юнії вимагає коштів. Урядовці юнії мають дістати нагороду за свою працю; юнія мусить мати своє приміщення; звичайно юнія видає свій орган; на випадок страйку треба мати готівку; юнія має свої правничі справи, переводить агітацію, і т. п. На все це потрібно гроші й тому члени платять вкладки. Платять теж і вступне, коли приступають до юнії. Але от, якщо баче заколика: Приходять безробітний до бюро праці, платять за обслуговування в бюро, дістає картку до праці в підприємстві. Коли стане до праці, приходять юнійний представник: якщо ти не член юнії, не будеш тут працювати, хіба, що заплатиш \$5—10 за дозвіл працювати в робітні, з котрою юнія заключила контракт. Це є "замкнена шапа" і лише за злочинним оплати за "карту" юнія дає "право до праці".

І це ще не велике лихо. Свідомий робітник платить за "карту". Але юнія наказує вступити в члени юнії до такого то й такого часу і каже заплатити за "книжку", інакше не вільно буде новому робітникові працювати. Та коли прийде вступити в члени юнії і платити за "книжку", там ставлять вимогу: Вступне по \$10, 25, 50, 100, 150, а в початках війни були звітлення, що юнія шкарів у Болтимор, Мд., ждала аж \$1,000 вписового від свих робітників. Що має тоді безробітний робітник робити?

Це лише зразок недостаті демократизму по деяких юніях. Коли додати до цього самотою при приділюванні праці або інші домагання, то це неабияка причина до нарікань на юнії.

Коли остаточно всі чинники погодилися з ідеєю юнії з усіма її домаганнями, і коли

Л. Ясінчук.

„Спасайте наші душі!“

(Надіслане до „Свободи“ з європейської скитальщини).

Недавно внесли комуністичні посли запит в австрійському парламенті, як стоїть справа з чужинцями. В кілька днів пізніше подали австрійська преса витяг писемної відповіді державного канцлера на цю інтервенцію, яка нас (також чужинців, дещо успокоювала. В ній говорилось, що чужинці, які живуть поза таборами, звичайно працюють, отже заробляють на себе й Австрію до них не докладає. „Таборовці“ також у великій частині зайняті при відбудові Австрії і за робітків звертають державні кошти витрачені на їхнє удержання. Після звинення УНРРА австрійський уряд доручив прохарчувати чужинців зо своїх засобів на рівні з австрійськими громадянами.

Однак таке офіційне становище австрійського уряду зовсім не припинило пропаганди тих самих кругів за тим, щоб чужинців з Австрії усунути. Найкращим доказом на те є інструкція дана австрійській делегації на конференцію заступників міністрів закордонних справ чотирьох великих держав, що радить саме тепер в Лондоні над складанням доповіді про віднову Австрії. В тій інструкції поставлена окрема точка: усунення чужинців. Вправді деколи просякають вістки про те, що австрійський уряд носить з думкою надати якийсь частині чужинців право громадянства (говориться про 40, 60, 160 тисяч), але якщо б це була правда, то вона відносилась би напевно в першу чергу до німців, чи до тих, що осіли тут в гітлерівських часах, чи тих, що були викинені з Чехословаччини, Польщі, Мадярщини і т. п. Невиключено, що це могло б засягнути й тих кількох українців, що внісли прохання про призначення для них права на австрійське громадянство. Але це для цілості українських скитальців в Австрії було б без значення.

Юнії дістали тепер повну охорону права, час взятися юніям за переведення демократичних реформ у юніях. Великі оплати при вступі до юнії мусять бути знесені. За цим мусять піти інші реформи. Чим швидше це станеться, тим швидше можна буде відбити вороже наставлення до юній деяких кол громадянства, головне самих підприємців. Всілякого роду чоловіколюбці зпосеред провідних громадян багато прихилилися до призначення юніям оцих прав, якими вони втілюються. Таким чоловіколюбцям повинні прийти в допомогу організовані, а належно освіджені члени юній, щоб зробити юнійний рух у свободній країні ідеальним.

І загалом усі інші чинники використовують кожну нагоду, щоб не дати прилюдній оцінці призабуту на існування ненависних чужинців. Так наприклад, доводі ліберальний часопис „Зальцбургер Нахріхтен“ незалежний демократичний орган, подає під датою 22. січня ц. р. аж дві інформації з тим наміром: перша, що в часі поїзду 15 і 21. січня б. р. арештувала поліція за кримінальні проступки в окрузі міста Зальцбурга 24 особи, а в тому 17 чужинців а друга, що на 12 осіб придержаних останнього тижня в Зальцбургу за „чорну торгівлю“ було 11 чужинців. Очевидно, коли тут мова про чужинців, то не маєється на думці якраз українців, але нема сумніву, що звичайний тутешній чоловік не розбирається в таких тонкостях, як поділ на народи і подана вістка робить свою підрізуючу роботу.

Однак — ми пошуваємо за собою постанову Об'єднаних Держав, що скитальців не можна примусово, проти їхньої волі, повертати до краю їхнього походження. Можна їх тільки до того заохочувати, значить — за цим агітувати. Як таку уступку про заохочування розуміє УНРРА, про це вже мабуть і знаєте: таборовці від особливої ласки вже ледь ноги волочать. Але от на днях — повідомила австрійська преса, що в Зальцбургу (американська окупаційна область) осідає репатріційна місія Союзу, що „буде помагати“ повернутися домітним, що того захочуть та, це для всіх таких добра нагода. Треба тільки зголоситися на вказану адресу.

Але на ділі воно трохи інше виглядає. Цими днями приїхала така місія з Берліна в Тіролі (французька окупаційна область). Тут був донедавна більший табір з українцями, яких тепер вже переселили до Куфштайну. Але є українці, що живуть у Берліні приватно. Їх то кличуть за посередництвом австрійської поліції перед репатріційну комісію. Товаришу лейтенантові не подобається, що українське в урядовій австрійській вказці записане громадянство польське — перед вересня 1939. Він просто переписує цю приналежність і в своїй щедрості пише — Україна; дарма, що ця самотою зміна урядового документу (в поточній мові — фальшування) наразі кінчається на такому твердженні, але наслідок може бути цей, що на основі громадянської приналежності можна бути насильно забраним — ніби до дому. Що при такій провірці падають слова „матюкання“ з одного і другого боку, це тільки

ми мимоходом. В одній місцевості Форалбергу допитував член такої комісії одного, чому не хоче вертати на „родину“, а коли той почав йому вичисляти всілякі нещастя, які скоїлися дома з членами його родини, то комісар перервав його: „уходи, уходи“... Але такий словесний бій не дає ніякої безпеки свободи людини, за якої вольності ніби то йшла друга світова війна в ім'я демократії.

На всякий випадок — з нами щось станеться незабаром. Що? — Коли б ми були принайменше якимсь об'єктом у політичних торгах, а то ми просто ніщо. Вся політична еміграція в Європі після другої світової війни нараховує поверх мільона душ, замкнені області не раз з кільканадцятьма тисячами душ становлять окремі держави, ними піклуються світ; а ми — менше від тієї наймарнішої дичини в полі чи в лісі, бо й для неї існують якісь закони. Ми ані слів не маємо ніяких прав, ані не існує яке небудь унормоване правне відношення до нас. У зв'язку з обговорюваним договором для Австрії створили на днях у Лондоні підкомісію під проводом посла Лайтмаєра, яка має продумати спосіб, щоб очистити цілу Європу від того важкого питання. В З. Д. П. А. кажеться — радять тепер над тим, щоб забрати зараз з Австрії 300 тисяч скитальців до Німеччини, а решту 150 тисяч можна б (на американську думку) якось легко розіпхати. Така розв'язка мала б помогти до об'єднання великих держав при договорі з Австрією, бо вона узгоджувала б совєтське становище. Англіський „Дейлі Мейл“ також показує на скитальників в Європі як на тих, що могли б усунути в Англії недостачу робочої сили. Словом — усі нас хочуть і — ніхто нас не хоче. Всі нами торгують як зухвалою викликаною ганчіркою, — про право для нас — ніхто й не пише. Об'єднання всієї нової еміграції без огляду на національну приналежність для боротьби за право людини — тепер, і в тих умовах, річ майже утопічна. Тільки зовнішні сили можуть допомогти, але треба діяти зараз не гаючи часу. В тій близькій загрозовій небезпеці ми обов'язані не тільки вказати її задалегідь, але й кликнути корабельним зовсім SOS. Українські скитальники в Австрії дійсно знаходяться немов на тонкому кораблі.

Юлія М. Шустакевич.

ДИТІ

23)

І, чи п-ні Ч., знаючи про такий промах цих дітей, могла відвернутись і сказати байду: „що це мене обходить?“

Видно, що не могла і тому тепер за це добре діло мусить платити.

Однак, треба діло вести до кінця.

І, чи зрештою вона не має іншої доброї заплати за цей добрий учинок? Чи сама свідомість цього доброго учинку не дає їй певного задоволення?

Вона ж відвернула тих дітей від кримінальних діл і звернула їх на добрий шлях. Вона учить їх чесної праці і звертає їх думки в напрямі добра!

Що ж супроти того значать

кілька терпких слів-наївної чепурки, яка раніше чи пізніше дізнається і буде дякувати за ратунок її дорогого сина.

Базар.

Кінець серпня 1942 року. Вулиця Денна замкнена з обох боків. Тули авта не можуть проїжджати. Тут на хіднику, на трьох довгих столах розложено всяку ярину. Цілий стос великих червоних та здорових буряків. Дальше лежали по-сортовані тонкі огірочки. Перші якості були огірочки довгі, декотрі від 7-9 цалів. Інші коротші а ще інші зовсім дрібненькі, добрі на „корнішо-ни“. Стручкова квасоля зелена

і жовта, така гарна, ядерна! Еллі, як син грошенника, має особливий смак складати все дуже гарно. І ось він зложив стручкову квасолю верстами, перекладаючи версту зеленої і версту жовтої і збудував правдиву піраміду.

А помідори, то вже такі гарні, що тільки стань та — й дивись на їх!

Кукуруза така зубаста, така молочна, качани такі рівенькі а краса аж золота. Морква така гладка, червона а солодка! А тут карafiоли, як велитні!

Усе таке гарне аж очі вбірає! Еллі всьому надає свого виставного хисту. Тут Сем теж має слово. Він-бо артист малює, знає добирати краски! Ось цей напис розвішений в горі від стовпа до стовпа через дорогу, це ж його робота. Він теж щось розуміє. Напис звучав: Усіх просимо на БАЗАР! Він часом насторожував вуха та прислухувався, що то

люди говорять про цей напис і тільки задоволено підсвищував. Гости проходили, подивлялись гарну ярину, репортери крутились, фотографували, про щось розпитували хлопців. Деякі гости сидять уже на кришках. Тут крісел добра сотка. Посадники міста сам казав їх доставити з міської засі.

Між гостями сидять п-во Гемілі. Там сидять теж родичі Еллі, а дальше теж родичі Сем і Генрія. Тут теж підходить до п-ва Гемілів поважний добродій.

Хто це? Це принципал школи Джеферсона. А, що за честь! Аж ось іде посадник міста з своєю дружиною. П-ні Ч. штуркнула Тоні. Він заметушився і побіг витати знатних гостей.

Тоні був затиканий китцею зложеною з ярини: Морква, цибуля, стручкова квасоля твоїли комічну китицю і це розвеселило посадникову, вона сердечно сміялась.

П-ні Ч. повела тих двоє визначних гостей на перше місце а до них Тоні попросив припинити.

За той час прибіг Малий Генрі, в нього коливався на грудях бурак більший його голови. Він підійшовши до посадника і його дружини, якось кумедно вклонився і встромив посадникові в нагрудну кишеню здорового огірка. Це викликало загальний регіт і веселість. Посадникові малий подав китицю гарних цвітів. Не минули теж прийняла і малий заквітчав його кучерявою петрушкою.

Однак час починати. П-ні Ч. поглянула на хлопців і вони її зрозуміли.

Тоні дещо нервовий, виходить на невеличку естраду і неспішно починає свій привіт гостям:

Пані і панове!... Я, як голова... нашої маленької організації, нашого Вікторі Клубу... вітаю з великою приємністю...

Він став, потер чоло рукою. П-ні Ч. дивиться на нього і її серце затріпотіло.

Невже він злякався, дістав трему — думала. Та втім він зібрав рівновагу і почав далі:

Нас є дев'ять хлопців, нас звивав патріотичний обов'язок... Ми слухали не раз радіа і чули, як говорив наш президент, що всі повинні працювати тепер для нашого краю, бо наш край є в потребі, наш край є у війні...

Ми замолоді до армії і ми є замолоді до праці у фабриці. А щось ми хотіли робити, якесь добре діло. Отже при допомозі...

Тут він замовк, поглянув на п-ні Ч. Вона заперечувала йому щось головою і він скаменувшись говорив далі:

При допомозі нашого посадника, ми дістали дозвіл на управу тих лотів. Тут було багато праці. Лоти були закладні камінням, цеглою, зарослі

хабазям та бур'янами. Ми це все вичистили а наш поважний посадник прислав нам робітника з конем і плугом, який зорав нам цю землю.

Потім ми засіяли, засадили і ось бачите наші плоди!

Тут зірвалися ясні оплески і хлопцям і в сторону посадника.

Тоні говорив далі:

Ми всі тішились, як це все почало показуватися із землі, як почало рости. Ми пильнували кожної рослини, підгортали її і хоча нас не раз боліло під коліна і в плечах та це все забулось тепер. Ми раді, що наш город такий гарний і дав нам такий обильний збір.

(Дальше буде).

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЯКЕ БУЛО ПОВНЕ ТА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКУ ОПЛАТУ, ТО ОБЕЗПЕЧИТЕСЬ В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ СОЮЗІ.

Перше Загальне Зібрання Злученого Українського Американ- ського Допомогового Комітету

Б) Інтервенція в ген. МкНарнея.

Д-р Галан, обіждаючи табори, збирав насамперед дані про всі безправия, що їх зазнають скитальники. Оповідає про один випадок заборони святкувати в таборі Різдва за українським стилем і описує виявляється, що це була са-моволя не-ло-і-формованого директора УНРРА. Зібравши достаточну кількість фактів, д-р Галан дня 30. січня зложив відповідний меморіал американському командантові в Німеччині, генералові МкНарнею. В меморіалі заторкнено такі справи: 1. Правний стан скитальників; 2. Справа репатріації; 3. Переселення; 4. Скрінінги і 5. Сироти. На цій підставі американські військові влади видали такі негайні за-рядження:

1. Бувшого голову УНДО і посла до польського Союзу Василя Мудрого визнано "співкменом" — речником Українського Доломогового Комітету в Німеччині, аж до часу, доки там не приїде офіційний представник нашого Комітету.

2. Скрінінги переводить УН-РРА без доручення армії, що офіційним наказом припинила і заборонила далі скрі-нінги.

3. Дітям будуть приділені учі-тели і видано зарядження, щоб придбати для них окреме приміщення.

4. Військове Управління по-годжується на окремого пред-ставника нашого Комітету у Франкфурті, який допомагає би, американським властям в несенні допомогти та взагалі в розв'язці т. зв. проблеми скитальників. На подібного пред-ставника нашого Комітету по-годжено в Баден-Баден.

Д-р Галан твердить, що його поїздка до Європи та його успіхи були "зворотним лунком" в житті нової української еміграції. Він твердить, що ви-сидка наших постійних делега-тів до Європи є найпекучішою проблемою. Таке мали сказати йому теж представники цент-ральних допомогових органі-зацій в Німеччині, що — мов-ляв — були б готові навіть покрити кошта удержання та-ких представників.

На закінчення д-р Галан ще вертається до поодиноких Фрагментів, які характеризують незломного духа, великі ідеали та життєву силу україн-ських скитальників. Не зважаючи на всі труднощі обставин, вони творять велику цінність, а серед плачу не втрачають теж гумору. Для прикладу це-го останнього д-р Галан відчи-тує зміст одної телеграми: "Юлію Івановичу від середні на-ходиться в санаторії Бригідки; пришліть доктора Витвицького, аби перевів операцію". На звичайній мові це значить: Такий - то - і - такий громадя-нин від середні знаходиться в тюрмі; пришліть адвоката Вит-вицького, аби поробив потрібні заходи на його звільнення.

Д-р Галан наводить те кіль-ка прикладів розпачливого по-ложення українських скиталь-ників. Відчитує листа від одної українки в Дахау, в тому са-мому Дахау, де нацисти жор-стоко повбивали сотні тисяч невинних людей і де даліше терплять найбільші страждан-ня дуже часто ті ж самі невин-ні люди. Жінка дуже розпач-ливо "Рятуйте мого чоловіка". Розглядаючи цю справу та провірюючи у відповідних у-рядах д-р Галан міг твердити, що заарештованого чоловіка властиво звільнити, але він даліше сидить в тюрмі, бо його не випускають. Відчитуючи згаданого листа, як жінка мо-лилась, щоб рятувати її чоловіка, щоб призначили їй і її дітям ні-чого більше, тільки право

жити, в голосі д-ра Галана чу-ти велике хвилювання, він за-ломлюється і здається, що за-раз сам вибухне риданням. Де-які делегати обтирають слюзи.

Це дрібні справи — гово-рять докладчик — але з них складається ця безмірна траге-дія, що її переживає україн-ський народ.

Д-р Галан кінчить свій звіт: Нам треба затиснути п'ясточки, насталити волю. Скитальники глядять на нас, наче на яких богів, бо думають, що ми все можемо зробити. Вони бачили престиж нашого Комітету і його силу. Було б трагедією, як-щоб ми цю віру нашим братам в Європі відібрали, якщо ми розвіяли їхні надії. Нова укра-їнська еміграція, це справжнє золото, це найбільший скарб і треба доложити усіх зусиль та поробити всі заходи, щоб її врятувати. Американська влада не тільки не ставить "спротиву в допомоговій акції, але й їде їй назустріч, якщо пропонува-на розв'язка" позитивна. Наш Допомоговий Комітет не хоче накидуватися нашим братам в Європі, але він це робить, бо тільки він може їм справді ефективно допомогти. Д-р Га-лан збиває всіх американських українців та всі їхні організа-ції, щоб вступали в членів Ко-мітету. Сьогоднішня допомо-гова акція — це найкращий за-сіб здійснити світове об'єднан-ня українців. Наш Допомого-вий Комітет — це велика світо-ва організація. Ми загнались далеко, здобули величезну те-риторію й тепер треба її ще відповідно опанувати. Злуче-ним Українським Американ-ським Допомоговим Коміте-том, його працею та його до-сягненнями можуть, бо мають підставу пишати всі, ціла українська нація — закінчує своє звітництво д-р В. Галан.

Зібрані довго і щиро оплес-кували виступ д-ра Галана, що тривав до години 12:30. Адв. І. Панчук від Президії Зборів склав подяку д-ру Галанові за звіт, на якого ми довго жда-ли".

Звіт Філії Доп. Комітету в Дітроїті.

Іван Заблоский здає звіт з діяльності Філії Доп. Комітету в Дітроїті. Застерігається, що звіт буде тільки фінансовий. Дітройтська Філія почала свою властиву працю в квітні 1945 року. Для справнішої і кра-щої праці метрополію Дітройт було поділено на три частини. До загального успіху причини-лись у великій мірі відділи міс-цевого Союзу Українок та У-країнського Золотого Хреста. Всі відділи разом і за весь час існування Філії зібрили \$21,927.06 готівкою та одагу вар-тості \$3,251.00. Загаломий в-клад Дітройтської Філії в до-помогову акцію вноситься \$25,178.29. На залі оплески. Голова Дітройтської Філії, що є теж предсідником сьогодиншнього Зібрання, адв. І. Панчук, ствер-джує, що в Дітроїті працюють всі об'єднано, за винятком тих, які є в "Рошен-Реліф Комі-ті". Панчук, як голова місце-вої організації, дає, щоб така співпраця була і дає з успі-хом. Звіт Дітройту може по-служити взірцем для інших громад, як треба працювати. Це, звичайно, ще не означає, що в Дітроїті зроблено все. Але робота продовжується і вже підготовано кампанію на черговий місяць.

Іван Заблоский в тій хвили-ні заявляє, що їх Комітет рі-вночасно передає центральному Комітетові чека на 1,000 до-лярів. Оплески.

"Бо ми не говоримо, але працюємо" — закінчує цю то-чку програми голова Дітрой-ського Комітету адв. І. Панчук.

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ "СВОБОДУ".

БРИТАНСКА КРОЛІВСЬКА ПАРА В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ. Британський король Юрій в товаристві королеви Елісавети, як бачимо на образку, опускає парламент в Кейптаун. Південна Африка, де отворив сесію в сенатській палаті.

Контест молодих українських композиторів продовжено

Остаточна дата контесту мо-лодих українських композито-рів, який оголосило Амеркан-ське Товариство Поширення Українського Мистецтва, є продовжена до 1-го липня 1947 р.

Це буде надзвичайно при-ємною новиною для всіх учас-ників контесту. Багатьох з них просили продовжити рече-нець, тому, що проголошена раніш дата 1-го лютого давала мало часу до праці.

Контестовий речинець Т-ва перше оголосив був такий об-межений час тому, щоб дати нагоду відіспівати вибрану композицію на першій кон-церті, який дає Український Народний Хор м. Нью Йорку дня 9-го березня 1947 р. у Ва-шингтон Ірвінг Гай Скул, Нью Йорк, Н. Й.

"Тому, що дійсно був зако-роткий час до праці конте-стантам, рішено цю дату пере-нести до 1-го липня 1947 р. і цим дати нагоду всім бажачим взяти участь у цій конте-сті. Всі надіслані композиції до 1-го липня будуть уважно розглянені, а вибрана пісня увійде в програму концерту, який дасть наш хор у місяці жовтні.

Для осіб, котрі хотіли б взяти участь, а не мали нагоди читати умов контесту, подає-мо як слідує:

1. Завданням контесту є ви-брати оригінальну компози-цію до українського тексту, аранжовану на 4 голоси міш-ного хору. Цим хочемо заохоти-ти молодих американців у-країнського походження до праці в ділянці українського музичного мистецтва.

2. Кожному контестантові дається повна воля вибору тексту.

3. Всі права композитора до його твору зберігається як його власність. Після уваж-ної оцінки суддями, рукописи

будуть повернуті їх власникам.

4. Всі рукописи мають бути надіслані до 1-го липня 1947 р. на адресу: Проф. Ю. Кири-ченко, 60 Сейнт Марк Плейс, Нью Йорк, Н. Й.

5. Висновок контесту буде оголошено так скоро, як судді виберуть найкращий твір. На-города в сумі \$50 буде пере-дана композиторові вибрано-го твору. Рівнож ця контесто-ва пісня буде відіспівана Укра-їнським Народним Хором мі-ста Нью Йорку, диригентом яко-го є проф. Ю. Кириченко. Концерт має відбутись у місяці жовтні 1947 р.

6. На судді контесту запро-шені: проф. М. Гайворонський, композитор багатьох гарних українських хорових творів; проф. Г. Тучапський, відомий як співпрацівник Української Державної Капелі, диригентом якої був бл. п. проф. О. Ко-шиць; проф. Р. Придаткевич, відомий віртуоз - скрипак і професор музики в американ-ській школі.

Є много молодих українців, які в Америці, так і в Канаді, які студіюють музику, але на-жалі не багато є таких, котрі пробували б вложити в арти-стичну творчість свої власні молоді сили, а особливо в композицію української пісні. Цим контестом хочеться зру-шити творчу здібність моло-дих музик та звернути їх пра-цю на користь розвитку рідної пісні. Розвинувши свої талано-ві сили, вони могли б зба-гатити скарбницю української музичної культури і тим при-нести славу українському на-родові.

Пам'ятайте про остаточний день контесту, день 1-го липня 1947 р.

Присилайте свої рукописи завчасу. Створіть свою пісню живучим мистецтвом.

Контестовий Комітет.

ЖАРТИ

Навіть детектив не знає всього.

"Коли ви читаєте про яко-гось дуже мудрого детектива, що все знає, то не дуже вірте йому, бо такої людини в світі нема", — говорив славний детектив Вільям Дж. Борнс. От я розповів вам свою історію: "Одного ранку ішов я вулицею Маркет у Сан Франсиско. У мене в кишені був гаманчик, а в руці па-нушка з золотом ручкою. На-гледь виходить з шинкою лийний чоловік і заточуючись каже до мене:

Чи то ви пан Борнс?

Так. Але хто ви є і що вам потрібно від мене?

Я вам скажу хто я є гикаво відповідає лийний чоло-вік. Я є чоловіком вашої наци.

— То що це мене обходить? Сказавши це, я подивився на нього з погордою.

— Що це вас обходить? — каже. А вже ж що повинно обходити! Ви ж повинні зна-ти це, що коло вас дється, пане Борнс. А от я пишу вашу сорочку, а ви цього не запри-мітили".

ГОЛОС З БРАЗИЛІЇ

В Бразилії зачав наново ви-ходити найстарший бразилій-сько-український часопис "Праця", знов цілий українсь-кою мовою, чого довгий час не було. В ч. 2 з 3. січня б. р. є роздумування на тему нової праці. Читаємо там, між ін-шим, таке:

"Хоч яка страшна недоля впала в старім краю на наш нарід але він не захитався. Живе, працює, бється в під-польних арміях а свої народні цінності, кров'ю зливе свої рідні яви і з вірою чекає кра-пного завтра. Те саме між на-шим народом на скитальщині і на еміграції як в Америці, Канаді, Аргентині, Парагваю і т. д. Всюди наш нарід органі-зується, забуває на спори, по-магає один одному, плекає свою культуру і тим способом стави і чести зазнає від чу-жинців та стелить собі краю долю на майбутність.

Ця праця, ідейність, безна-станна жертва наших, розсія-них по світі, братів, повинна і нас опам'ятати і нас збудити з байдужности і зневіри. Повинні ми з новим роком зробити поважні рішення, по-станови: що маємо робити в цім новім році, щоб на нас не кинули каменем наші бра-ти на скитальщині і на емігра-ції по різних краях і щоб ми були добрі, чесні громадяни нашої Бразилії та свідомі ді-ти Української Нації".

Ствердивши, що молодь за-недбає, не вміє ні говорити, ні читати по українськи, а на-віть добре молитися і свого не любить, пишеться ще таке:

"Щоб поправити цей сум-ний стан нашої молоді, тре-ба цих 365 днів і вечорів но-вого року використати дбай-ливо на те, щоб збільшити знання і поправити вихован-ня кожної української дити-ни. Наші діти не наш дорогий скарб, це продовжен-ня нашого життя в будучині і тому треба зробити все мож-ливе, щоб було чим радіти й на що надіятися. Рідна хата, школа, Церква, товариство й добра газета та книжки по-винні цього року звернути у-сю свою увагу на те, щоб навчити і виховати нашу мо-лодь на побожних членів св. Церкви, чесних громадян Бра-зилії й свідомих дітей Укра-їнської Нації.

Третя наша постанова має відноситися до всіх наших братів і товариств, до всіх батьків і людей доброї волі, що хотіли б працювати над-тим, щоб оживилося наше життя організаційне, народне і щоб згуртувати наших роз-битих людей і молодь в одно. Треба конче, щоб на будуче в усіх нас в Бразилії було од-не серце, одна думка, одна воля й одне діло. Важко буде

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли змінюєте свою а-дресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазна-чить.

Подані нам так інфор-мації прискорять зміну а-дреси без проволоки. Адм. Свободи.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

7. березня 1907 р.

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ВИДАВНИЦТВА.

В Ньюарку, Н. Дж., став видавати п. О. Косовий мі-сячник "Наша Життя". Він обіймає 24 сторінок дру-ку і коштує 50 центів на рік. Друкується етимоло-гією, кількох сторінок для дітей фонетикою, частину англійською мовою. У 4-тім числі канадійського "Ранка" читаємо замітку про виставу "Страйку" о. М. Струтинського в салі товариства імені Тараса Шевчен-ка в Вінніпегу. У Нью Йорку відіграно 2. березня в салі Мангетен Лайсіум, старанням бр. св. Володимира ітутку "Американський Шляхтич". Образець взятий з життя наших галицьких імігрантів в малій осаді, де є копальня вугля в Пенсильвії. У програмі вечерку, заповідженого на день 10. березня в Питсбургу, подана така 3 точка: "Американський Шляхтич" образ з життя українських робітників, написав С. Макара. 3 нагоди виборів у Канаді виїшла брошура: Чому укра-їнці мають голосувати на лібералів". В оголошенні є повідомлення, що Янко Остапчук і Андрух Гарматюк видають у Тернополі "Червоний Прапор", соціал-демо-кратичний тиждень.

ДЛЯ АРЕШТОВАНИХ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ у ЛЬВОВІ.

Зложили даліше жертви по \$10. о. П. Чаплинський з Нью Йорку і о. П. Понятишин з Реймі; о. А. Камінсь-кий з Елизабет \$2, а джерзістські гайдамаки \$5.50; ра-зом з іншими складами досі \$184.00. Гроші ці в сумі 914 австр. корон, вислали до краю на руки В. Гнатюка.

"РЕПАТРИАЦІЯ".

Тепер так багато людей вертає до краю, що мину-лого, вітвірка около 700 людей не пушено на корабель Кайзера Вільгельм дер Гроссе, хоч мали наперед за-куплені шифкарти.

НЕПОРОЗУМІННЯ В ДІАРАФІ.

Суд у Патсвил, Пенсильвія, вирішив непорозумін-ня в парафії гр. като-л. у Шенандо в цей спосіб, що всі парафії мають голосувати, чи хочуть мати о. Лаври-шина парохом, чи ні. Якщо більшість рішить що ні, тоді архієпископ назначить його наступника.

УКРАЇНСЬКІ КАНДИДАТИ НА БУКОВИНІ.

Такі українці в Буковині кандидують до австрійсь-кого парламенту: Микола Василько на округу Вишніца-Путилів; Єротей Пугуляк на округу Вашиківці-Станіви; Ілля Семака на округу Кіцмань-Садагура; Антін Лука-шевич на округу Заставна; Микола Спинул на округу Чернівці-Сторожинець.

виконати ту постанову, але мусимо виконати. Мусимо по-творити й оживити наші бра-тва і товариства, мусимо до них належати, мусимо молодь гуртувати в своїй рідних то-вариствах, мусимо одним сло-вом з'єднати всі разом і всі разом стрімити до одної мети, як діти одного Бога й одно-го Народу. Коли ж не схо-чемо виконати цієї постано-ви, то будемо певні, що наші діти почилися. Розвіємося о-динцем по світі й слід по нас не лишиться".

ДО ШАНОВНИХ ЧИТАЧІВ "СВОБОДИ" І "ЮКРЕЙНІЕН ВІКЛИ"

Як Ви змінюєте адресу, про-симо негайно повідомити про-це аміністрацію "Свободи". Скорі повідомлення усуває не-порозуміння і стримання газе-ти. З повідомленням просимо також вислати 10 центів го-тівкою або почтовими значка-ми на покриття вироблення нового стесіля. Члени і Читачі з Канади звольте прислати тільки готівку тому, що кана-дійських почтових значків не можна виміняти.

Українці міста Дітройт і околиці!

ФІЛІЯ У. К. К. В ДІТРОЙТ

— влаштує —

ВЕЛИКЕ УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ

ВІЧЕ

— В СПРАВІ —

ПОМОЧИ РІДНОМУ КРАЄВИ

В НЕДІЛЮ, 9. БЕРЕЗНЯ (MARCH 9, 1947)

в 3-тій годині пополудні

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ

при Мартин і Мішген ул.

Головні бесідники: Степан Шумейко, голова УКК; Га-лина Зейкан, скитальниця, котра щойно приїхала з Європи; п. Фрейзер, полковник Амер. Армії один з професорів з Дітройт університету і о. Чежевка від литовців.

Просимо всіх взяти численну участь і явитися на вічу, щоб заманіфестувати своєю приязністю перед світом гірку долю України.

КОМІТЕТ ФІЛІЇ У. К. К.:

Пилип Демян, голова; Іван Іванчук, заст.; Йосиф Крупка, секр.; Анастасія Біловус, фін. секр.

Американське Товариство Поширення Українського Мистецтва

— влаштує —

Концерт — ПІСЕНЬ УКРАЇНИ

— який виконає: —

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ХОР МІСТА НЬО ЙОРКУ

під управою Проф. Ю. С. КИРИЧЕНКА.

В НЕДІЛЮ, 9-го БЕРЕЗНЯ (SUNDAY, MARCH 9th) 1947 Р.

у Washington Irving High School, 16th Street & Irving Pl.

(Between 4th & 3rd Aves.) NEW YORK CITY

ПОЧАТОК О ГОД. 8-МІЙ У ВЕЧЕРІ ТОЧНО.

ВСТУП \$1.00 З ТАКОЮ.

Квитки можна купити в день Концерту, при вступі до салі, від години 7. вечором.

Це є перший з ряду чисто музичний Концерт нашого хору у м. Нью Йорку. В близькій май-бутній планувється дати кілька подібних Концертів у інших містах як: Філадельфі, Бостон, Ньюарк, Честер та інших. У жовтні буде дано Великий Концерт у одній з найбільш музичних театрів міста Нью Йорку.

З ЖИТТЯ ГРОМАД і ОРГАНІЗАЦІЙ

БОСТОН, МАСС.

На скитальцях.

Подаю дальших Жертводавців з Відділу 374 У. Н. Союзу й укр. кат. Парохії, що зложили лепти на допомогу українським скитальцям. Жертвували: Іван Геба \$16; по \$5: В. Пантасюк, М. Войченко, Катерина Сидорук, а Марія Безкоста \$2 і Ю. Старушок \$1. З підприємства прийшло \$13.15. Разом зібрано \$35.15, які вислано до З. У. А. Д. Комітету в Філадельфії.

Микола Кисіль.

БОСТОН, МАСС.

Проф. Буденз уздоровлює американців.

Під час війни так розпалося були червоні панки в урядовій адміністрації, що не можна було сказати якогось справедливого слова проти зятя Москви. А самі вони вислужувалися червоним панам на всі заставки, хоч це була очевидна зрада Америки. Вони ще й неправдиві доноси робили на таких, хто хотів остерегти чи то наш уряд чи американську публіку перед небезпечкою з Кремля.

Аж прийшов час, коли появилася книжка Кравченка „Я вибрав свободу“ і в ній автор зобразив докладно картину московського комуністичного правління. Опісля Гузенко в Канаді відкрив правду про большевицьке шпигунство. За ним пішов К. М. Алексєєв з союзу російської амбасад в Мексику, що то віт до Злучених Держав.

А тепер приходить мені згадати про бувшого редактора комуністичного часопису з Нью-Йорку, проф. Л. Буденза, що то покинув цей часопис після десяти літ праці в Комуністичній Партії. Проф. Буденз мав уже три лекції в Бостоні і в них вияснив свій поворот до Католицької Церкви. Він сказав, що це сталося під впливом читання книжки про св. Августина. За кожним разом, коли Буденз заголосив свою лекцію, зала була переповнена слухачами. Тепер уже американці хочуть докладно знати, що їм несе Червона Москва й тому пильно слухають реєляції Буденза.

Я теж зацікавився лекціями Буденза і пішов туди разом з іншими. Він відкриває правду, не затаючи нічого. Він твердить, що комуністи в Америці не сміють зробити ні кроку без наказу чи вказівки з Москви. У них Сталін це неоподільний бог, перед котрим

тремтять його вірні. За наказом Сталіна мільйони терплять муки, а то й смерть, говорив Буденз. Він сказав, що комуністи пішли поза рамки теорії Маркса, а стали бандитами і хотять по трупах дійти до диктатури над цілим світом. Мучити й убивати людей у Соевтах це ніщо, бо там убивають щодня тисячі людей за найменші провини, а то й без причини, твердив лектор.

Ще одне мене вразило, а це що Буденз розжалобив привилегій переповіданням долі епископа Степана з Югославії під диктатурою Тіта, а не згадав ні словом про українських католицьких єпископів і тисячі священників, які погинули під Советами без суду. Хіба ж Степан інший католик ніж українські єпископи? Зрештою треба було ще згадати і про православних єпископів, яких Москва мордує. Коли я хотів ставити запит, то мені сказали, що вже все вияснене точно й тому зайво ставити питання. А шкода, бо американці були б довідалися дещо більше про зятя Советів. Місцеві комуністи грозять помстою Будензові й аранжерам його лекцій, але ніхто тепер не бере вже поважно комуністичних погроз. Треба і нам уже рушити змістя для відкривання большевицьких машиній в Америці і по цілому світі.

М. Давискиба.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій групі і під яким числом є дана особа.

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

- 5722. До родини від Мартинович Тараса, син Володимира, укр. драматурга.
- 5723. Сарабін Івана з с. Горощанка, Підгайці, від Воробець Теодора.
- 5724. Самусь Миколи і Василя з с. Яблінка Ниж., Турка, від Самусь Федора.
- 5725. Смолий (Мудрак) Єви з с. Городок, Лиско, від Смолий Дмитра.
- 5726. Шивак Матвія з села Мишанець, Старий Самбір, від Джурак Василя.
- 5727. Карнауха Кирила з с. Плєсківці, Тернопіль, від Глинський Григорія.
- 5728. Маційовський Василя з с. Березина, Жидачів, від Маційовський Йосипа.
- 5729. о. Ганяк Йосипа від Форостина Євгена.
- 5730. Холява Катерини, Оксенії і Параскевії з Луценів від Олексин Степана.
- 5731. Квасняк Василя і Петра з с. Креніця, Санч, від Товмач Марії.
- 5733. Майчук Ольги з с. Холшівщина, Камінка Струмиліва, від Майчук Івана.
- 5735. Грох Ольги від Грох Володимира.
- 5736. Колодубець Василя і

КИТАЙСЬКЕ МИСТЕЦТВО В АМЕРИЦІ. До Злучених Держав прибула театральна трупа з Китаю, яка обідає різні міста з виставами старих китайських драм, танців і костюмів. На образку бачимо зліва славного китайського актора Кван Гун-пінга, як почує свого сина Мікі Квана, теж актора.

- Федик Антона з с. Кіско, Рудки, від Терещкович Івана.
- 5738. Стусик Володимира з с. Гніздені, Максимчук Олексій з с. Кузачківці, Коломия, від Стусик Івана.
- 5739. Васюкович Степана і Юрка з с. Кульчиці, Самбір, від Васюкович Івана.
- 5740. Шевчук Ілька з с. Монастирок, Броди, від Шевчук Євгена.
- 5741. Матвійчук Василя з с. Білче-Золоте, Борнів, від Демкович Василя.
- 5742. Мосейка Ілька Родко Антоном від Пугачевський Івана.
- 5743. Кішак Миколи з с. Середнє Велике, Сніп, від Тхорик Степана.
- 5744. Бомбек Івана з с. Ділопці, Стрий, від Луцій Василя.
- 5746. Пограничний Юська від Погранична Катерини з с. Коростів.
- 5747. Гез Анни (Фелімон) від сестри Фартушок Пелагії.
- 5748 а). Банадига Грицька з с. Мала Плавуча від Банадига Прокопа.
- 5748 б). Крулевич Степана від Крулевич Олексин (Коростів).
- 5749. Катинський Антона від Катинський Карла.
- 5750. Максимець Степана, Табака Анни з с. Щуровичі, Броди, від о. Максимець Василя.
- 5751 б) Гришок Степана від Даура Василя з с. Прісія.
- 5752 а). Тиханський Семена і Кузьми з с. Лелюхів, Новий Санч, від Тиханський Петра.
- 5752 б). Барна Анни і Кароліни з с. Лелюхів, Новий Санч, від Ревляк Івана.
- 5752 в). Пилип, Косишак і Самбір.
- Кусик від Кусик Петра з Крипці.
- 5753 б). Возня Марії від Возняний Йосифа з с. Гучко, Добромиль.
- 5754. Кінаш з с. Ястрибків, Рудки, від Кінаш Нестора з с. Хлашківці, Чортків.
- 5756. Голованій Івана з села Нове Село, Любачів, від Щирба Григорія.
- 5757. Лепар Пелагії (Щиорка) з Давидгородка від Цицора Володимира.
- 5758. Марків Тимка, Федоран Петра з с. Бишків, Бережани, від Марків Григорія.
- 5760. Ной Марії (Лосабик) з с. Сопошин, Жовква, від Андрушко Ольги (Лосабик).
- 5761. Цимонь Миколи з села Синевідське Виж., Стрий, Коваль Василя від Цимонь Юлії (Фединишин).
- 5762 а) Гриник Михайла від Гриник Володимира з с. Котузова, Підгайці.
- 5762 б). Сеньків Василя, Трач Миколи від Сеньків Дмитра з с. Котузів.
- 5763. Шеремета Анни і Федора від Шеремета Михайла з с. Веремін, Лиско.
- 5764. Максимчук Михайла з с. Мишин, Коломия, від Миронюк Михайла.
- 5766. Сльозовська Магдаліни з с. Золотники, Підгайці, від Пугач Івана.
- 5767. Демидась Марії (Колєзов) від Демидась Антоїї.
- 5768. Чайчук Івана, Косопуд Теодора від Чайчук Михайла.
- 5770 а). Никич Степана і Володимира від Мельник Івана з м. Топорів, Радехів.
- 5770 б). До тітки від Заричийський Льва з с. Воютині, Самбір.

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА
ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продажа різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду аскурацій
WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER; NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street New York 3, N. Y.
Telephone: ALgonquin 4-8254.

ТАРЗАН ч. 1553. Міст у безпечне місце.

Коли врятована малпочка гуляла з радості, волокна винової вузької, приязної до вершків дерева, почали рватися.

Вхопивши за скелю, Тарзан оперезав дерево своїми могутніми ногами і тоді остання вузька піврала.

Однак Тарзан напружив у свою силу, щоб притримати вершок дерева при скелі...

...а Мугат повів цілий малпачий рід понад пропасть.

АДВОКАТ ДІСТАВ 300 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ ГОНОРАРУ.

Френк М. Свекер, швейцарський адвокат, дістав від стейтенового суду в Вільмінгтоні, у стейті Делавар, дозвіл взяти для себе \$300,000 платні за виграння процесу в імені групи удільовців компанії Пенровд Корпорейшен проти Пенсилванійської залізничної. Свекер позивав Пенсилванійську залізницю за зворот \$100,000,000, яку це підприємство присвоїло собі від Пенровд Корпорейшен в рр. 1930—1931. Справу полагджено дорогою угоди поза судом за \$50,000,000 в 1945 р. Адвокат зажадав тоді \$1,350,000 платні, однак позовники не хотіли йому заплатити. Він позивав позовників, а суд призначив йому лише \$300,000.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Д. Вітопольського, від 375, повідомляє своїх членів, що збори відбуваються в неділю, 9 березня, в годині 1. пополу, у домі Українських Горжман при Френкши вул. — Гр. Дорожковський, преде; В. Васильок, кас; І. Харабуря, секс.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від 64, повідомляє, що місячні збори відбуваються в суботу, 8 березня, в годині 2:30 ввечір, в галі St. Boniface Hall, 435 Main St. — І. Бурней, секр.

БОЛІНІГ

Ранні на ногах, опухлі ноги, набрятлі жила, болі в ногах, набрятлі (запалення жила), нудота або болі в колінах чи в стегнах і ревматичні болі успішно лікують новими європейськими методами без операцій. Лікуємо згубні ліки і котини.

Офісні години: в понед. і четвер. від 1. до 8. ввеч.; вівторки і п'ятні. від 1. до 6. ввеч.; в сьб. від 1. до 5. ввеч.; в сьб. від 12. до 4. пополу. В нед. і свята нема укр. годин.

Dr. L. A. BENLA
320 W. 86 St., New York City
Банківське Бродвею.
ENdicott 2-9178
СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІГ.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ

З НОТАМИ
50 центів
один примірник
Замовляйте у книгарні
"СВОБОДА"
83 GRAND STREET
JERSEY CITY 3, N. J.

Кожний, хто бажає, щоби прислано ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі“ безплатно, хай вище таке оголошення впрод до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.
Хто бажає, щоби прислано ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням принесе гроші. Одноразове оголошення, розміру 1½-ця в одній колоїмі, коштує \$1.00.
Адм. „Свободи“.

„201 українських Народних Пісень“

Це збірник найкращих наших народних пісень на п'яно зо словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу:
„СВОБОДА“
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ПОШУКУЮТЬ

КСЕНІЯ КОРОЛИШІН

пошукує

МАКСИМА ДИЧ,

який походить з села Сороки, повіт Гусині, і жену його МАРІЮ з дому СЛОБОДЕНЦЬКА з села Рішівського, повіт Скалат. Просить їх самих, або хто знає про них, написати до:

КСЕНІЯ КОРОЛИШІН,

70 Blackstone St., Woonsocket, R. I.

Пошукує хрестного батька ПЕТРА КУТЯНСЬКОГО, зі села Острівця, повіт Золочів, який перебуває в Niagara Falls або Buffalo, N. Y. Прому писати на адресу: ІВАН КУТЯНСЬКИЙ, син ГРИНЬКА, 89 Jersey Ave., New Brunswick, N. J.

ШАДІТЬ У ЛЕГКІЙ СПОСІБ...
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ
„ПЕРІОЛ СЕВІНГ“

НА РЕВМАТИЧНІ І АРТРИТИЧНІ БОЛІ

Спробуйте це безплатно

Як Ви ще ніколи не вживали „Rosse Tabs“ в болю запалення суглобів, запалення нервів, ревматизм, ми хочемо, щоб Ви їх спробували на шість разів. Ми пишемо Вам нову паку з котрої Ви можете вжити 24 Tabs ЛАРОМ. Як не здає Вас моментальна полєксія, яку відчуватимете прямо в нашій терпінні, зверніть цю паку і Ви нічого нам не доведі. Ми даємо це так практично. НЕ ПОСИЛАЙТЕ ГРОШЕВ. Пишіть лише ім'я і адресу, а ми негайно шлемо Вам Tabs відвратного поштою ROSSE PRODUCTS CO., Dept. 05, 2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуґа щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. J.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО

Завжди ШАДІТЬ дещо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛІНІГ ПОХОРОН за \$150.00
У випадку смутку в родній кліматі

KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядник в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— OR —
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bielow 3-6762
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
зарядник погребів по \$150
ціні так низькій як
ОБСЛУґА НАКРАПНА.

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7461

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Занявшись похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 188 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MErose 5-6577

КНИЖЕЧКИ

— для —

МОЛОДИХ ЧИТАЧІВ

ДЛЯ САМИХ

НАЙМОЛОДШИХ.

Нині, коли кожна дитина, кожний хлопець і кожна дівчина, читає книжечки з наймодерніших літ, не можна й наших дітей, хочби наймолодших, лишати без книжечки.

Наступні книжечки можуть ушаманити молодих читачів:

ЗОЛОТА РИБКА, Мірона Дола, Віршована казка з ілюстраціями А. Манастирського 15¢

МАТИ - СТРАДАЛЬНИЦІ. Образець із побуту українських письменників в таборі у Гемлі. Написав Маріяка Підгірянка, ілюстрував А. Манастирський 15¢

МАЛІЯ БАНДУРИСТ. Збірка пісень для дітей, М. Таранька 20¢

ПРИГОДИ КАЧУРИКА, написав Б. Герц, з рисунками 15¢

ВСІ ЦІ КНИЖЕЧКИ РАЗОМ 50 центів.

Замовлення шайть до:

„Свобода“

BOX 346, JERSEY CITY, N. J.